

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

โครงการก่อสร้างอาคารศูนย์บริการวิชาการและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม ประเภทความเสี่ยงด้านที่ ๓ ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

หลักการและเหตุผล

การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยเป็นหลักประกันให้กับองค์กรในระดับหนึ่งว่า การดำเนินงานขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือในกรณีที่เกิดการทุจริตโดยไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาจะน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้น ก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เนื่องจากองค์กรได้มีมาตรการป้องกันการทุจริต และการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้แล้ว การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตเป็นกระบวนการค้นหาและระบุจุดอ่อน (Weakness) ของระบบต่าง ๆ ภายในองค์กร ที่อาจเป็นช่องทางให้เกิดการทุจริต และเป็น การมุ่งหาความเป็นไปได้ (Potential) ที่จะเกิดการทุจริตในอนาคต ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาล

ในการดำเนินการดังกล่าว สำนักงาน ป.ป.ท. ได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของเครื่องมือเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index: CPI) ให้เป็นรูปธรรม โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้พัฒนาเกณฑ์การประเมินเชิงคุณภาพ “ระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต” (Corruption Risk Management Systems: CRMS) และประยุกต์ใช้ ISO ๓๗๐๐๑ (Anti-Bribery Management Systems: ABMS) ซึ่งเป็นระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน ในการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต เพื่อขับเคลื่อนให้หน่วยงานภาครัฐมีการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต เพื่อป้องกันและลดโอกาสการทุจริตได้อย่างแท้จริง อันจะส่งผลให้ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index: CPI) ของประเทศไทยสูงขึ้น

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ตระหนักดีว่ามาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ คณะผู้บริหารได้ให้ความสำคัญกับนโยบายด้านความเสี่ยงการทุจริต โดยไม่ยอมรับความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตในทุกกรณี พร้อมทั้งแสดงเจตนารมณ์ในการสนับสนุนการสร้างระบบควบคุม ป้องกัน และตรวจสอบให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ตลอดจนส่งเสริมให้พนักงานทุกคนถือเป็นแนวทางปฏิบัติที่ต้องถ่ายทอดสู่กระบวนการบริหารงานของสำนักงานอย่างเคร่งครัด

วัตถุประสงค์

๑. สร้างมาตรการป้องกันและลดโอกาสในการทุจริต
๒. ปรับปรุงกลไกการทำงานเชิงรุก หยุด/ยับยั้งช่องทางการทุจริต และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน
๓. เพิ่มมูลค่าให้กับองค์กรต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อสร้างความมั่นใจในระบบธรรมาภิบาลและความซื่อตรงขององค์กร

การประเมินความเสี่ยงทุจริต

.....

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ประกอบด้วย ๕ ขั้นตอนหลัก และตารางประกอบการประเมิน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑: การคัดเลือกกระบวนการหรือโครงการ

กระบวนการ/โครงการ ที่ต้องทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มีดังนี้

หน่วยงาน	ประเภทหน่วยงาน	ด้านที่ประเมิน
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์	หน่วยงานระดับกรม/ เทียบเท่า	การใช้จ่ายงบประมาณ/ โครงการจัดซื้อจัดจ้างที่มี วงเงินสูงสุด

ตามแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ได้กำหนดให้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตใน โครงการจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินสูงสุด จำนวน ๑ โครงการ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ได้กำหนดโครงการก่อสร้างอาคารศูนย์บริการวิชาการและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม งบประมาณ ๙๖๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (เก้าร้อยหกสิบล้านบาทถ้วน) ระยะเวลาดำเนินการประมาณ ๑,๐๙๕ วัน จัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการประกวดราคา โครงการดังกล่าวจะถูกนำมาจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต เพื่อกำหนดมาตรการป้องกันและลดโอกาสการทุจริตจากการปฏิบัติงาน (Operational Risk)

ขั้นตอนที่ ๒: การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

การระบุความเสี่ยงใน “โครงการก่อสร้างอาคารศูนย์บริการวิชาการและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม” งบประมาณ ๙๖๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (เก้าร้อยหกสิบล้านบาทถ้วน) ระยะเวลาดำเนินการ ประมาณ ๑,๐๙๕ วัน จัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการประกวดราคา โดยกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างในโครงการดังกล่าวอาจมีความเสี่ยงด้านการทุจริต โดยพิจารณาจาก ความเสี่ยงด้านการประพฤติมิชอบ ความเสี่ยงจากการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน

ทั้งนี้ การระบุความเสี่ยงการทุจริตใช้ วิธีการค้นหาความเสี่ยงจาก ๒ ปัจจัยหลัก ได้แก่ Known Factor ความเสี่ยงที่เคยเกิดขึ้น หรือคาดว่าจะเกิดขึ้น เนื่องจากมีประวัติในอดีต และ Unknown Factor ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน หรือไม่มีประวัติ แต่สามารถพยากรณ์ได้ว่ามีโอกาสเกิดขึ้นในอนาคต

ลำดับ ขั้นตอน	ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
๑	การเตรียมการขอ งบประมาณ	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ออกแบบอาจมีการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะที่เอื้อต่อผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่งได้ - ปริมาณงานไม่สอดคล้องกับงบประมาณ
๒	การจัดซื้อจัดจ้าง	<ul style="list-style-type: none"> - คณะกรรมการกำหนดขอบเขตของงาน (TOR) และราคากลาง มีการกำหนดเกณฑ์การพิจารณาและกำหนดคุณสมบัติของผู้ยื่นข้อเสนอราคาที่อาจจะเอื้อต่อผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง - คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาอาจจะเอื้อประโยชน์ให้กับผู้เสนอราคา
๓	การบริหารสัญญา	<ul style="list-style-type: none"> - มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขสัญญาการปรับลดปรับเพิ่มงานที่เอื้อประโยชน์ให้ผู้รับจ้าง - มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขสัญญาการขยายระยะเวลาสัญญา งตหรือลดค่าปรับที่เอื้อประโยชน์ให้ผู้รับจ้าง - การใช้วัสดุ ครุภัณฑ์ ไม่เป็นไปตามที่กำหนดในแบบรูปรายการคุณลักษณะเฉพาะและใบแสดงปริมาณและราคา (BOQ) - ผู้ควบคุมงานก่อสร้าง ปฏิบัติหน้าที่เอื้อประโยชน์ให้ผู้รับจ้าง - คณะกรรมการตรวจรับพัสดุงานจ้าง ปฏิบัติหน้าที่เอื้อประโยชน์ให้ผู้รับจ้าง
๔	การเบิกจ่ายเงิน	มีการประวิงเวลาของเจ้าหน้าที่และผู้อนุมัติเบิกจ่ายเพื่อเรียกรับผลประโยชน์บางประการ

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ก่อนทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ได้กำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของ กระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน ตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ ด้านโอกาส และด้านผลกระทบและการให้คะแนนทั้ง ๒ ปัจจัย รายละเอียด ดังนี้

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
๕	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นมากที่สุด
๔	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นมาก
๓	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นปานกลาง
๒	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นน้อย
๑	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นน้อยมาก
ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	ความเสียหายมากที่สุด กระทบต่อความน่าเชื่อถือขององค์กร/ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการมากที่สุด แสดงถึงการเป็นองค์กรที่ไม่มีธรรมาภิบาล (ผู้บริหารถูกลงโทษทางวินัย เจ้าหน้าที่ถูกลงโทษทางวินัย)
๔	ความเสียหายมาก มีผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือขององค์กรหรือต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บริการมาก (ผู้บริหารถูกตำหนิหรือถูกร้องเรียน เจ้าหน้าที่ถูกร้องเรียนหรือถูกลงโทษทางวินัย ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใสสื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ)
๓	ความเสียหายปานกลาง มีผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือขององค์กร / หรือต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บริการปานกลาง (เจ้าหน้าที่ถูกร้องเรียนหรือถูกลงโทษทางวินัย มีหน่วยตรวจสอบของหน่วยงานหรือหน่วยตรวจสอบจากภายนอกเข้าไปตรวจสอบข้อเท็จจริง)
๒	ความเสียหายน้อย มีผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือขององค์กรหรือต่อความพึงพอใจของผู้บริคนน้อย (เจ้าหน้าที่ได้รับเสียงบ่นหรือถูกตำหนิ ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียนแจ้งเบาะแส)
๑	ความเสียหายน้อยมาก แทบไม่มีผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือขององค์กร/หรือต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ

การจัดระดับความเสี่ยง (Risk Assessment Matrix) ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

Risk Score					
โอกาสเกิด	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง

ระดับความรุนแรงของความเสียหายทุจริต

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

ขั้นตอนที่ ๔) การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริต โดยนำประเด็นความเสี่ยงที่ระบุในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ใน “โครงการก่อสร้างอาคารศูนย์บริการวิชาการและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม” มาวิเคราะห์ให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต โดยอ้างอิงจาก ๒ ปัจจัยหลัก คือ โอกาสเกิด (Likelihood) ผลกระทบ (Impact) และสรุประดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) ตามเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่กำหนดไว้ ดังนี้

ลำดับ ขั้นตอน	ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)			ระดับ ความเสี่ยง
			Like lihood	Impact	Risk Score	
๑	การเตรียมการขอ งบประมาณ	- ผู้ออกแบบอาจมีการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะที่เอื้อต่อผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่งได้	๑	๓	๓	ต่ำ
		- ปริมาณงานไม่สอดคล้องกับงบประมาณ	๑	๓	๓	ต่ำ
๒	การจัดซื้อจัดจ้าง	- คณะกรรมการกำหนดขอบเขตของงาน (TOR) และราคากลาง มีการกำหนดเกณฑ์การพิจารณาและกำหนดคุณสมบัติของผู้ยื่นข้อเสนอราคาที่จะเอื้อต่อผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง	๑	๓	๓	ต่ำ
		- คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาอาจจะเอื้อประโยชน์ให้ผู้เสนอราคา รับจ้าง	๑	๓	๓	ต่ำ
๓	การบริหารสัญญา	- มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขสัญญาการปรับลดปรับเพิ่มงานที่เอื้อประโยชน์ให้ผู้รับจ้าง	๒	๕	๑๐	สูง
		- มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขสัญญาการขยายระยะเวลาสัญญา งตหรือลดค่าปรับที่เอื้อประโยชน์ให้ผู้รับจ้าง	๒	๕	๑๐	สูง
		- การใช้วัสดุ ครุภัณฑ์ ไม่เป็นไปตามที่กำหนดในรูปแบบรายการ คุณสมบัติเฉพาะ และใบแสดงปริมาณและราคา (BOQ)	๒	๕	๑๐	สูง
		- ผู้ควบคุมงานก่อสร้าง ปฏิบัติหน้าที่เอื้อประโยชน์ให้ผู้รับจ้าง	๒	๕	๑๐	สูง

ลำดับ ขั้นตอน	ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)			ระดับ ความเสี่ยง
			Like lihood	Impact	Risk Score	
		- คณะกรรมการตรวจรับพัสดุงานจ้าง ปฏิบัติหน้าที่เอื้อประโยชน์ให้ผู้รับจ้าง	๒	๕	๑๐	สูง
๔	การเบิกจ่ายเงิน	มีการประวิงเวลาของเจ้าหน้าที่และ ผู้อนุมัติเบิกจ่ายเพื่อเรียกรับผลประโยชน์ บางประการ	๑	๓	๓	ต่ำ

ขั้นตอนที่ ๕) การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ได้จัดทำ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง สำหรับ “โครงการก่อสร้างอาคารศูนย์บริการวิชาการ และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม” โดยพิจารณาความเสี่ยงการทุจริตที่ตรวจพบ และเลือกประเด็นความเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูง มาจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตในลำดับถัดไป นอกจากนี้ ได้ดำเนินการคัดเลือกขั้นตอนการดำเนินงาน ที่มีประเด็นความเสี่ยงการทุจริตสูง ซึ่งจำเป็นต้องมี มาตรการควบคุมความเสี่ยง เพื่อให้เหมาะสมกับกระบวนการงานมากที่สุด ซึ่งช่วยให้เกิดความมั่นใจได้ในระดับที่สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

ชื่อความเสี่ยง : โครงการก่อสร้างอาคารศูนย์บริการวิชาการและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม
งบประมาณ : ๙๖๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ขั้นตอน	ประเด็นความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	วิธีการดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
การบริหารสัญญา	- มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขสัญญาการปรับลดปรับเพิ่มงานที่เอื้อประโยชน์ให้ผู้รับจ้าง	สูง	ตรวจสอบรายละเอียดของเนื้องานแต่ละงวด ตามเงื่อนไขแห่งสัญญา อย่างละเอียด	จัดทำ Check List รายละเอียดของเนื้องานแต่ละงวดตามเงื่อนไขแห่งสัญญาและรายงานผลการดำเนินงานให้กับผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง		ฝ่ายพัสดุและบริหารทรัพย์สิน
	- มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขสัญญาการขยายระยะเวลาสัญญา งดหรือลดค่าปรับที่เอื้อประโยชน์ให้ผู้รับจ้าง	สูง	จัดทำแผนการดำเนินงานและติดตามผลการดำเนินงาน	๑. มีกระบวนการในการตรวจสอบและควบคุมคุณภาพของงานให้เป็นไปตามสัญญา คือ มีคณะกรรมการฯ ติดตาม เร่งรัดการดำเนินงาน ๒. มีการติดตามตรวจสอบผลการ		ฝ่ายพัสดุและบริหารทรัพย์สิน, ฝ่ายติดตามและประเมินผล

ขั้นตอน	ประเด็นความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	วิธีการดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
				ดำเนินการตามแผนและรายงานผลการดำเนินงานให้กับผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง		
	- การใช้วัสดุ ครุภัณฑ์ ไม่เป็นไปตามที่กำหนดในแบบรูปรายการ คุณลักษณะเฉพาะ และใบแสดงปริมาณและราคา (BOQ)	สูง	- ควบคุมให้เป็นไปตามรายละเอียดแบบรูปรายการ คุณลักษณะเฉพาะ และใบแสดงปริมาณและราคา (BOQ)	- ให้มีการกำกับติดตาม และรายงานผลการใช้วัสดุ ครุภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง		ฝ่ายพัสดุและบริหารทรัพย์สิน
	- ผู้ควบคุมงานก่อสร้าง ปฏิบัติหน้าที่เอื้อประโยชน์ให้ผู้ประกอบการ	สูง	- รับรองตนเองว่าไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียกับผู้ยื่นข้อเสนอหรือคู่สัญญาในงานจัดซื้อจัดจ้าง (COI)	- ให้มีการจัดทำหนังสือรับรองตนเองว่าไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียกับผู้ยื่นข้อเสนอหรือคู่สัญญาในงานจัดซื้อจัดจ้าง (COI)		ฝ่ายพัสดุและบริหารทรัพย์สิน
	- คณะกรรมการตรวจรับพัสดุงานจ้าง ปฏิบัติหน้าที่เอื้อประโยชน์ให้ผู้ประกอบการ	สูง	- รับรองตนเองว่าไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียกับผู้ยื่นข้อเสนอหรือคู่สัญญาในงานจัดซื้อจัดจ้าง (COI) - จัดทำแนวทางการตรวจรับพัสดุ	- ให้มีการจัดทำหนังสือรับรองตนเองว่าไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียกับผู้ยื่นข้อเสนอหรือคู่สัญญาในงานจัดซื้อจัดจ้าง (COI) - จัดทำแนวทางการตรวจรับพัสดุ และเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบและนำไปใช้ปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน		ฝ่ายพัสดุและบริหารทรัพย์สิน

ลงชื่อ

(นางนิภา โสภาสัมฤทธิ์)

อธิการบดีสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

วันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๘